

POWONIENIE (10) *sb n*

Oba o oraz pierwsze e jasne; końcowe e z tekstów nie oznaczających é oraz -é.

sg N powonieni(e) (6). ◇ G powonieniã (1); [-ã], -(a) (1). ◇ A powonieni(e) (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. Węch; odoratus, oflactus Cn (6) :

powonienie czyje (1): PANie Boże wżechmogący/ tobie polecam dnia dżisieyżego/ y czáfu káždego/ dufzę moię/ ciáło moie/ widzenie/ łyżenie/ vkużenie/ powonienie/ dotknięcie moie *LatHar* 18.

W połączeniach szeregowych (4): Swiát záfie zewżąd okrażył/ y obtoczył mię/ y przez pięć bram/ to iełt pięć zmyłłow ciáła mego/ widzenie/ łyżenie/ vkużenie/ powonienie/ y dotykanie/ łtrzałkami łwemi rány mi zádáie/ y wdżiera łię śmierć przez okná moie. *LatHar* 587; Członká w nim [w *Panu Jezusie*] zdrowego nie było. Smyłtu nie było/ ktoryby męki łwey nie miał. Widzenie wćierpiáło w płáczu: Słyżenie w nátrżálaniu y bluznierłtwách/ Vkużenie we dwu przykrych napoiách: Powonienie w zeplwaniu brzydliwym *LatHar* 679, +++2, 18.

Wyrażenia: »naczynie powonienia« (1): Czemu fą tak wielkie dziurki w nofie. (–) dla łącznieyżego wychodu wiatru wonniających rzeci do naczynia powonienia ktore iełt przy morgu [*lege: mozgu*] z natury pořtawione. *GlabGad* B7v.

»ostre powonienie« (1): *Sagax*, Mądry/ dowćipny/ rořtropny/ bączny/ opátrzny. *Sed haec Metaphorice proprie aut significat, Czuyny/ łowny/ oftre powonienie máyáci/ yáko pśi myśliwi. Mącz* 364a.

[»zmysł powonienia«: ktore [*ziółko*] mi się w ták ostrej wonności okážuje i dawa czuć, że mi práwie wszytek zmysł powonienia áż ku duszy przeniknęło – proszę, powiedz mi, jáko je zową *LubWiryd* 25; *WerWiz* H.]

2. Zapach; przen (1) : [*Kampejus kardynał*] przed Senatem powiádał [...] dzywuiác łie tákim mężom zácnyim cierpieć miedzy łobą tákie odmyenności w náuce Piłmá Swyżetego w ktorey przodkowye ich porodżili łie wychowáni y zefzli sływátá/ dla niektorych trochę porády wywrotow á łwego mnímánia/ á nie rozwážác łobą gđzye ciągnie to powonienie/ á iáki koniec bęđzye mieć. *BielKron* 200.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (3) :* *Odoratus*. Geruch Powonyenyne *Murm* 48; *Mymer*¹ 23; *Olfactus* – Powonienie, wonnołc. *Calep* [728]a.

Cf POWONIAĆ, POWONIANIE, WONIANIE, [WONIENIE]